

Asbest

Streven naar een asbestveilig
Vlaanderen tegen 2040

Omgaan met en verwijderen van asbest

Asbest is een vezelachtig mineraal, dat wegens zijn isolerende en vuurbestendige eigenschappen tientallen jaren in allerhande bouwmaterialen werd verwerkt, tot bleek dat de vezels ernstige gezondheidsschade kunnen veroorzaken. Daarom werd het gebruik van asbest en asbesthoudende materialen in 2001 volledig verboden in ons land. Door de veelvuldige toepassingen in het verleden zou er in Vlaanderen vandaag nog altijd 2,3 miljoen ton aan asbesthoudende materialen aanwezig zijn. Daarom lanceerde de Vlaamse regering in 2018 een actieplan asbestafbouw. Het streefdoel is om risicovolle asbesttoepassingen versneld uit gebouwen te verwijderen en Vlaanderen asbestveilig te maken. Tegen 2040 mogen er dan enkel nog asbesttoepassingen in goede staat in onze leefomgeving aanwezig zijn en al het risicovolle asbest moet veilig verwijderd zijn.

Een van de materialen waarin asbest zeer vaak verwerkt werd, zijn golfplaten. Door veroudering en blootstelling aan de weersinvloeden slijt het bindmiddel in de platen, waardoor de asbestvezels vrijkomen. En net deze golfplaten werden op landbouwbedrijven massaal gebruikt voor stallen en loodsen, zodat deze naar schatting goed zijn voor een kwart van de oppervlakte aan asbestdaken in Vlaanderen. Een asbestdak vervangen is voor een landbouwbedrijf echter niet altijd financieel haalbaar. De kosten voor het veilig verwijderen en afvoeren van de asbestplaten komen immers bovenop de kosten voor een nieuwe dakbedekking.

Om hieraan te verhelpen heeft OVAM, met de steun van minister Hilde Crevits en minister Zuhair Demir, met de land- en tuinbouwsector (**VAC**, ABS en Boerenbond) een *sectorprotocol* uitgewerkt, en werd het voorziene subsidiebudget van 1,5 miljoen euro verdubbeld naar 3 miljoen. Concreet neemt OVAM de kosten voor afvoer en verwerking van het asbestafval op zich. De landbouwer moet zelf enkel zorgen voor het demonteren van de dakplaten. Om te bepalen of je dit zelf veilig kan doen, of het beter is een gespecialiseerde aannemer in te schakelen voor dit karwei, heeft OVAM een handige informatiebrochure samengesteld. Ga je zelf aan de slag, informeer je dan vooraf goed over de maatregelen die je dient te treffen om veilig te werken.

Als je gebruik wil maken van deze gratis ophaling, kan je je hiervoor aanmelden bij de OVAM via www.asbestinfo.be. Eens je aanvraag goedgekeurd, regelt OVAM een inzamelaar die het asbestafval komt ophalen en naar een erkende stortplaats of afvalverwerker overbrengt. Daarmee staat de OVAM in voor de financiering van de asbestmeerkost ten opzichte van een asbestvrij dak.

Wie kan gebruik maken van deze regeling? Niet alleen actieve landbouwers, maar ook gepensioneerde landbouwers en landbouwers in bijberoep kunnen zich aanmelden. De Vlaamse regering hoopt met het budget van 3 miljoen de vervanging van een duizendtal daken te kunnen realiseren.

Wil je in aanmerking komen voor deze steunmaatregel, wacht dan niet te lang, want eens de 3 miljoen opgebruikt zijn of uiterlijk in 2026, vervalt deze regeling. Om een vlotte verwerking van de aanvragen te garanderen, is het wel belangrijk dat je je aanmelding pas doet als je concrete plannen hebt, want tussen de aanmelding en het plaatsen van de containers mag maximaal een jaar verlopen.

VAC is blij met deze maatregel en hoopt dat hierdoor veel land- en tuinbouwbedrijven versneld de overstap zullen kunnen maken naar asbestvrije bedrijfsgebouwen en bijdragen aan een asbestveilig Vlaanderen.

Verwijdering asbest bij landbouwers neemt vliegende start: op één maand tijd bijna 300 aanmeldingen

Sinds eind september kunnen land- en tuinbouwers met een landbouwnummer hun daken asbestveilig laten maken via het sectorprotocol voor land- en tuinbouwers. Na één maand meldden al bijna 300 landbouwers zich aan op www.asbestinfo.be.

Met het sectorprotocol willen Vlaams minister van Omgeving Zuhal Demir en de sectororganisaties Boerenbond, Algemeen Boerensyndicaat en het **Vlaams Agrarisch Centrum** inzetten op de versnelde verwijdering van asbestdaken in de agrarische sector, waar nog veel asbest aanwezig is. *"25% van de asbestdaken in Vlaanderen behoort tot de agrarische sector. Dan spreekt het voor zich dat we ook onze landbouwers prioritair ondersteunen in de afbouw ervan op hun daken"*, zegt Vlaams minister van Omgeving Zuhal Demir.

In 2018 keurde de Vlaamse Regering het actieplan asbestafbouw goed. Vlaanderen wil tegen 2040 asbestveilig zijn. Het actieplan zet daarom in op een versnelde afbouw van asbestmaterialen in onze leefomgeving. Asbestdaken en gevels zijn daarbij het meest zichtbaar. Die verweren doordat ze verouderen en blootgesteld zijn aan invloeden van het weer.

Landbouwdaken met asbest

Zowat een vierde van de asbestdakoppervlakte in Vlaanderen vinden we terug in de landbouwsector. De OVAM werkte samen met de land- en tuinbouwsector (ABS, Boerenbond en VAC) een sectorprotocol uit om land- en tuinbouwers te helpen vlot hun asbestdaken te ontmantelen. De Vlaamse Regering versterkte daarom het reeds voorziene budget van 1,5 miljoen euro met een extra 1,5 miljoen euro vanuit de relancemiddelen.

Al bijna 300 aanmeldingen op één maand tijd

Het sectorprotocol is nu één maand van kracht en al 280 landbouwers hebben zich ondertussen aangemeld bij de OVAM om hun daken asbestveilig te maken. Die zijn samen goed voor 261.000 m² asbestplaten; omgerekend is dat 5.200 ton asbestcement. Dankzij de relancemiddelen 'Vlaamse Veerkracht' kon de Vlaamse Regering het budget verdubbelen naar 3 miljoen euro. Met het totaalbudget zal het asbestdak van zo'n 1.000 locaties verwijderd kunnen worden.

"We mogen spreken van een groot succes. Dat ook de landbouwers zo enthousiast op ons aanbod ingaan, betekent dat het gevaar van verouderde asbestdaken bij steeds meer Vlamingen doordringt. Hopelijk volgen velen dit goede voorbeeld zodat we Vlaanderen stap voor stap asbestveiliger kunnen maken. Bovendien zorgen we zo voor meer dak- en gevelrenovaties in Vlaanderen, die op de koop toe ook nog eens zorgen voor het verlagen van de energiefactuur van onze landbouwers, voor extra tewerkstelling voor de bouwsector én voor het verminderen van de uitstoot van CO₂", zegt Vlaams minister van Omgeving Zuhal Demir.

Aanmelden via de website

De landbouwer die gebruik wil maken van een ophaling via de OVAM moet daarbij beschikken over een ondernemingsnummer samen met een landbouwnummer, en een exploitatienummer die de landbouwer voor zijn activiteiten verkreeg bij het Departement Landbouw & Visserij.

Bij de aanmelding geeft de landbouwer ook aan van welk perceel het dak verwijderd zal worden en waar de inzamelaar de container moet plaatsen. Aan de hand van het aantal vierkante meter kan de OVAM bepalen hoeveel containers de inzamelaar moet leveren. De OVAM selecteerde de inzamelaar op basis van strenge kwaliteitscriteria die een asbestveilige ophaling garanderen. De inzamelaar zal de gevulde containers van op de aangegeven locatie afvoeren voor verdere verwerking. Er kan beroep gedaan worden op dit protocol tot tien jaar na pensionering, dus ook landbouwers op pensioen maken nog aanspraak op de ondersteuning.

De sectororganisaties en de OVAM engageren zich gezamenlijk om de landbouwer de nodige informatie te bieden over hoe hij het dak op een asbestveilige wijze kan (laten) verwijderen. Zo kan hij de nodige voorzorgen nemen om zichzelf en zijn omgeving te beschermen voor eventuele blootstellingsrisico's aan asbest tijdens de werken.

Landbouwers kunnen een (dak)aannemer vinden via het Asbestcharter dat de OVAM samen met de bouwsector uitwerkte. Deze dakwerkers vinden asbestveilig werken belangrijk en onderschrijven dat openlijk via het charter. Hun uitvoerende werknemers zijn bovendien in het bezit van een geldig attest voor '*eenvoudige handelingen*'. Zo is de land- en tuinbouwer zeker dat deze werknemers weten hoe je veilig een asbestdak kan demonteren.

Indien je meer info wenst of hulp nodig heeft bij de aanvraag, neem dan contact op met VACrom - erica.nijs@vac.eu

VACrom helpt je graag verder.